

Л. Шевчук

доктор економічних наук, професор,
Інститут регіональних досліджень НАН України;

Л. Янковська

доктор економічних наук, професор,
Львівський університет бізнесу та права

СПІВПРАЦЯ ЗАРАДИ ВИСОКОЇ МЕТИ

У сучасних умовах розвитку постіндустріального суспільства головною цінністю визнано знання, носієм якого є людський капітал. Тому важливим завданням є виховання молодого покоління з високою готовністю до нових викликів сьогодення. У цьому напрямку – набуття знань, формування висококваліфікованих кадрів, які будуть запитані у сфері економіки та права, активно працює Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права» під керівництвом доктора економічних наук, доцента, доктора філософії, академіка Української Академії наук Лариси Анатоліївни Янковської. Високий рівень викладацької діяльності, вміння ефективно організувати навчально-виховний процес, постійне підвищення кваліфікації викладацько-професорського колективу університету, а також безперервний моніторинг нових наукових досягнень є можливим завдяки співпраці з академічними установами, зокрема із Інститутом регіональних досліджень НАН України (директор Інституту – доктор економічних наук Василь Степанович Кравців), особливо із відділом територіальних суспільних систем і просторового розвитку, який очолює доктор економічних наук, професор Любов Теодорівна Шевчук.

У структурі Інституту цей відділ у був створений в липні 2005 року за ініціатииви академіка НАН України, директора Інституту регіональних досліджень НАН України М.І. Долішнього з метою активізації фахових досліджень у царині просторової економіки, зокрема поглиблення просторово-економічного вивчення територіальних суспільних систем – регіонів, адміністративних районів, міських та сільських поселень. У відділі на даний момент часу налічується 10 наукових співробітників.

Проблематика просторового розвитку територіально-суспільних систем охоплює як рівень регіональної економіки, так і питання управління соціально-економічними процесами в територіально-суспільних системах вищого ієрархічного рівня (макрорегіон, країна). До роботи у відділі були залучені обдаровані молоді науковці, які активно й постійно підвищують свою фахову кваліфікацію (кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Я.В. Шевчук; кандидат економічних наук, старший науковий співробітник А.В. Шевчук; кандидат економічних наук, старший науковий співробітник М.І. Мельник; кандидат економічних наук, молодший науковий співробітник О.І. Шевчук; кандидат економічних наук, науковий співробітник С.Д. Щеглюк; кандидат економічних наук, молодший науковий співробітник О.В. Кушнірецька; кандидат економічних наук, молодший науковий співробітник М.В. Гомонай-Стрижко; молодший науковий співробітник Л.П. Казьмір, інженер Р.Є. Яремчук).

Колективом відділу протягом 2005–2009 рр. виконано під керівництвом доктора економічних наук, професора Л.Т.Шевчук п'ять бюджетних, три госпдоговірні та дві конкурсних теми (гранти для молодих вчених НАН України).

Окрім виконання бюджетних та госпдоговірних тем співробітники відділу активно реагують на поточні завдання, які спрямовані на вирішення актуальних проблем і практичних завдань економіки. Так, авторським колективом відділу розроблені пропозиції та зауваження до Проекту Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів, пропозиції до розробки проекту закону України «Про засади державної регіональної політики», окремі положення до Програми діяльності Кабінету Міністрів України «Подолання впливу світової фінансової кризи та поступальний розвиток» та до Національної доповіді: «Стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні», рекомендації щодо обґрунтування Проекту стратегії системи міського транспортного руху у м. Львові та ін. Результати наукових досліджень знайшли практичне впровадження на всіх ієрархічних рівнях влади.

Однією з рис колективу відділу є активна видавнича діяльність, результатом якої є три колективні та десять одноосібних монографій, п'ять навчальних посібників, чотири тематичні збірники наукових праць («Соціально-економічний розвиток регіону: діагностика, стратегія, управління»; «Структурна трансформація територіальних суспільних систем»; «Інноваційний розвиток регіональних суспільних систем»; «Суспільно-політичні та соціально-економічні процеси в регіонах»), які широко висвітлюють тематику досліджень відділу. У наукових збірниках відділу неодноразово публікували праці співробітники Львівського університету бізнесу та права.

Підготовку молодих наукових кадрів у відділі здійснює доктор економічних наук, професор Л.Т. Шевчук. За час існування відділу співробітниками, аспірантами та здобувачами відділу захищено одинадцять кандидатських дисертацій. Слід відмітити широку географію здобувачів, аспірантів та докторантів відділу: АР Крим, Закарпатська, Чернівецька, Івано-Франківська, Львівська, Полтавська, Миколаївська, Хмельницька області, що засвідчує про високу популярність Львівської школи регіоналістики та одного з її лідерів Л.Т. Шевчук. Найближчим часом очікуються захисти докторських робіт докторантів відділу І.В. Гончаренко (м. Миколаїв), О.І. Маслак (м. Кременчук), М.І. Мельник (м. Львів), І.М. Буднікевич (м. Чернівці). Зараз у відділі здобуває аспірантську підготовку Б. Шевчук, молодий і перспективний викладач Львівського університету бізнесу та права. Така співпраця збагачує відділ та університет новими ідеями, науковими міждисциплінарними дослідженнями та новими результатами.

Науковці відділу неодноразово отримували визнання та нагороди на місцевому, регіональному і державному рівнях. Так, Андрій Шевчук та Світлана Щеглюк у складі авторського колективу нагороджені у 2009 р. Премією Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних досліджень та наукових розробок за цикл наукових праць під загальною назвою «Інноваційні та інформаційно-технологічні домінанти активізації соціально-економічного розвитку регіону».

У 2008 р. Любов Шевчук була нагороджена Почесною грамотою Президії Національної академії наук України, а у 2009 р. – премією для відомих учених і знаних фахівців за вагомий науковий доробок, який сприяє прискоренню соціально-економічних перетворень та розвитку науки в регіоні, державі Львівської облдержадміністрації та Львівської обласної ради для працівників наукових установ НАН України та вищих навчальних закладів Львівської області. Серед відзнак молодих учених слід відмітити нагородження у 2006 р. золотою медаллю Української федерації вчених за перспективні наукові дослідження в галузі гуманітарних наук Мар'яни Мельник; у 2005 р. отримував стипендію Львівської обласної ради Ярослав Шевчук, а Мар'яна Гомонай-Стрижко у 2009 р. була нагороджена премією для талановитих молодих вчених і спеціалістів Львівської облдержадміністрації та Львівської обласної ради для працівників наукових установ НАН України та вищих навчальних закладів Львівської області; стипендіатами Стипендії Президента України для талановитих молодих вчених були у 2007–2008 рр. Андрій Шевчук та у 2008–2010 рр. – Світлана Щеглюк.

Метою сучасних досліджень науковців відділу є забезпечення розв'язання проблем просторової організації і трансформації територіальних суспільних систем; вивчення особливостей прояву територіально-структурних процесів у регіоні; формування методології оцінювання трансформаційних зрушень у галузевотериторіальній структурі територіальних суспільних систем та новітніх тенденцій розвитку економіки на регіональному рівні; розробка й удосконалення методичного інструментарію формування і реалізації регіональних стратегій соціально-економічного розвитку на середньострокову перспективу.

Враховуючи необхідність удосконалення сучасної тематики досліджень та розвитку нових наукових пошуків, відділом територіальних суспільних систем і просторового розвитку передбачено сконцентрувати увагу у найближчі 5 років на таких напрямках:

- впровадження новітніх методик дослідження особливостей функціонування територіальних суспільних систем в умовах економічної глобалізації;
- стажування у наукових закладах Європи з метою підвищення рівня кваліфікації та налагодження співпраці з іноземними партнерами;
- вивчення новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, визначення можливостей їх впровадження з отриманням позитивного впливу на розвиток територіальних суспільних систем й передбачення можливих соціально-економічних наслідків;
- формування нових підходів до реформування адміністративно-територіального устрою України;
- оцінка територіально-структурних процесів та просторового розвитку територіально-суспільних систем різного ієрархічного рівня.

Вітаємо колектив відділу із п'ятиріччям, бажаємо творчих звершень, наукових пошуків, наснаги до праці, віри у власні сили та досягнення нових обріїв!